

9/00.02.01/2024

14.11.2024

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Viite HaO 5489/03.04.04.09/2024

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle koskien valitusta liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta

Valituksen tekijä on hyvinvointialueen arvion mukaan valituksessaan esittänyt, että aluehallituksen päätös 10.6.2024 § 90 on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Virheellisessä järjestyksessä syntynyt päätös tarkoittaisi, että viranomainen olisi tehnyt virheen viranomaisen menettelyssä. Menettelyvirhe voi koskea esimerkiksi päättävän viranomaisen väärää kokoonpanoa, kuulemisvirhettä tai päätöksen perustelemista koskevaa virhettä.

Valituksen peruste: Valittaja on perustellut päätöksen virheellistä järjestystä sillä, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kuljetuspalveluja koskevat asiakasohjeet olisi valmisteltu ennen liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta ja sillä, että asiakasohjeista ei ole tehty erillisiä päätöksiä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen käytössä olevat kuljetuspalvelujen asiakasohjeet sisältävät käytännön ohjeita palvelun käyttämiseen, eivätkä poikkea liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeessa päätetyistä periaatteista. Asiakasohjeet ovat astuneet voimaan 1.9.2024, liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen astuttua voimaan. Asiakasohjeet toimitetaan lausunnon liitteinä 1–4.

Valituksen peruste: Valituksen tekijä on valituksessaan perustellut päätöksen virheellistä järjestystä sillä, että hallintaoperaattorin kilpailutushankintoja ei ole tehty missään järjestyksessä vuodesta 2021 alkaen, sillä hallintaoperaattorin hankinnan päätöksentekoon ei ole otettu vammaisryhmiä mukaan, vaan hankinta on tehty täysin virkamiesporukalla ja järjestelmän eikä vammaisten ehdoilla.

Hyvinvointialue noudattaa toiminnassaan hankintalakia (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016). Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeessa on päätetty liikkumista tukevien palvelujen periaatteista. Liikkumista tukevien palvelujen tuottamista koskeva hankinta on valmisteltu erillisenä kokonaisuutena, jossa on kuultu aluehallitusta, vammaisneuvostoa ja vanhusneuvostoa. Hyvinvointialueen hankintapäätöksiin tulee hakea muutosta siten, kuin hankintalaissa säädetään.

Valituksen peruste: Valituksessa on esitetty, että aluehallitus on 13.11.2023 päättänyt ottaa toiseksi vaihtoehdoksi keskitetyn järjestelmän lisäksi henkilökohtaisen budjetoinnin kilometri- ja eurokukkaromallin. Päätös ei ole syntynyt oikeassa järjestyksessä, sillä

9/00.02.01/2024

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

14.11.2024

laki tulee voimaan vasta 1.1.2025 voimaan. Valituksen tekijä kiinnittää myös huomiota siihen, ettei malli sovellu kaikille palvelun käyttäjille.

Hyvinvointialueen aluehallitus on 13.11.2023 § 183 päättänyt henkilökuljetusten hankinnan strategisista periaatteista. Päätös on ollut ohjaavaa valmistelua henkilökuljetusten hankinnan kilpailutukselle. Hyvinvointialue on valmistautunut 1.1.2025 voimaan tulevan vammaispalvelulain (2023/675 § 30) mahdollistamiin kilometri- ja eurokukkaron mukaisiin kuljetuspalveluihin, mutta mallin käyttöönotto tapahtuu vasta vuoden 2025 aikana.

Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeessa on huomioitu, että asiakkaan mahdollisuus valita kilometri- ja eurokukkaromalli edellyttää, että se on käytettävissä hyvinvointialueella. Asiakkaan ei ole pakko ottaa käyttöön kilometri- ja eurokukkaromallia. Asiakkaalla on myös mahdollisuus valita, ottaako kilometri- ja eurokukkaromallin käyttöön liikkumista tukevan palvelun toteutukseen kokonaan tai osittain.

Menettelystä liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen valmistelussa

Hyvinvointialueesta annetun lain (2021/611) 32 §:n mukaan hyvinvointialueelle on asetettava vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielimelle (vammaisneuvosto) tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielin tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialue on kuullut vammaisneuvostoa osana liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen valmistelua (vammaisneuvoston lausunnot 10.1.2024 § 4 ja 10.4.2024 § 30) ja vammaisneuvosto on ollut tiiviisti mukana toimintaohjeen valmistelussa vanhusneuvoston ohella. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston keskuudestaan valitsevat edustajat ovat olleet mukana työryhmässä, joka valmisteli toimintaohjetta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on 10.6.2024 tekemällään päätöksellä päättänyt aluehallituksen päätöksen 27.5.2024 § 66 jatkotoimenpiteistä koskien otto-oikeuden käyttämistä hyvinvointialuejohtajan päätökseen 15.5.2024 § 36 liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen käyttöönotosta 1.9.2024 alkaen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kuljetuspalvelujen asiakasohjeet sisältävät käytännön ohjeita palvelun käyttämiseen, eivätkä poikkea liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeessa päätetyistä periaatteista. Asiakasohjeet ovat astuneet voimaan 1.9.2024, liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen astuttua voimaan.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

14.11.2024

Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta on päättänyt toimivaltainen viranomainen, eikä päätöstä rasita esteellisyys-, kuulemis-, perustelu- tai muu menettelyllinen virhe.

Lopuksi

Hyvinvointialue pyytää kunnioittavasti, että Helsingin hallinto-oikeus toteaa valituksen perusteettomaksi ja hylkää valituksen kokonaisuudessaan.

Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Aluehallitus 25.11.2024 § 188

Liitteet**Tiedoksi**